

Høringsvar til evaluering af Lov om trafikselskaber

Evaluering af Lov om trafikselskaber er sendt i høring med svarfrist den 31. maj 2013. Nærværende høringssvar afgives med forbehold for endelig politisk godkendelse på Regionsrådets møde den 6. juni 2013.

Region Sjælland har opdelt sit høringssvar i tre emner:

1. Organisering af den kollektive trafik i Hovedstadsområdet/Sjælland
2. Ansvars- og finansieringsmodel for den kollektive trafik i Hovedstadsområdet /Sjælland
3. Andre forhold

Indledningsvist vil Region Sjælland gerne understrege vigtigheden af trafikbestilleransvaret, som det ligger hos regioner og kommuner. Den regionale politiske indflydelse er vigtig for at sikre forbindelsen mellem den kollektive trafik og en balanceret regional udvikling. Det er holdningen, at dette har øget det positive engagement i udviklingen af den kollektive trafik og frembragt nyskabende og succesrige tiltag som etableringen af et regionalt R-net og nye bybussystemer, i mange tilfælde med A-busser. Dette bør derfor være udgangspunktet for eventuelle overvejelser om ændringer i Lov om trafikselskaber.

Organisering af den kollektive trafik i Hovedstadsområdet/Sjælland

Evalueringen konkluderer, at de mange aktører i den kollektive trafik i Hovedstadsområdet betyder, at passagererne ikke altid oplever den kollektive trafik som sammenhængende. Det foreslås derfor at oprette en kundeendt paraplyorganisation for Hovedstadsområdet, og at trafikselskaberne skal komme med forslag til denne organisation.

Region Sjælland mener, at et udvidet samarbejde omkring de mest kundeendte funktioner vil kunne styrke den kollektive trafik. Modellen med at etablere en paraplyorganisation for de eksisterende selskaber synes på en enkel måde at kunne fremme dette, samtidigt med at de enkelte selskaber beholder tilstrækkelig styrke til at kunne udvikle sine særlige transporttilbud. Det forekommer derfor også hensigtsmæssigt, at selskaberne selv kommer med forslag til etableringen af paraplyorganisationen. Det vil dog også være hensigtsmæssigt, at kommuner og regioner får lejlighed til at kommentere forslaget. Det vil ligeledes efterfølgende være vigtigt, at der sikres kommunal og regional indflydelse i paraplyorganisationen. Graden skal afstemmes efter organisationens opgaver.

Dato: 30. maj 2013

Brevid: 2035104

RegionSjælland

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf. 57 87 5026

anvj@regionsjaelland.dk

ledelsessekretariatet
@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Et særligt problem er dog, at evalueringen ikke forholder sig til geografien. Østdanmark udgør i dag i praksis ét pendlingsområde, og trafikken flyder på tværs af de organisatoriske grænser. En sammenhængende kollektiv trafik bør fremmes, og organiseringen bør naturligt understøtte dette. En kunstig opsplitning af den kollektive trafik i Østdanmark er absolut ikke hensigtsmæssig set fra et kundemæssigt synspunkt.

Det er derfor Region Sjællands helt klare opfattelse, at en paraplyorganisation naturligvis skal dække hele Sjælland, Lolland og Falster svarende til det område, Movia dækker i dag.

Hvis paraplyorganiseringen kun dækker Hovedstadsområdet, vil der opstå en problemstilling i forhold til de seks kommuner i Region Sjælland, der ligger i Hovedstadsområdet. Hvis geografien uden for Hovedstadsområdet ikke bliver dækket af paraplyorganisationen, kan det frygtes, at områderne bliver marginaliseret, uden for reel indflydelse, og der kommer en kunstig opdeling gennem Region Sjælland.

Ansvars- og finansieringsmodel for den kollektive trafik i Hovedstadsområdet/Sjælland

I dag betaler de to regioner på Sjælland for de administrative omkostninger i Movia. I de andre dele af landet fordeles de administrative omkostninger til både regioner og kommuner efter deres kørsel. Evalueringen konkluderer, at fordi regionerne betaler administrationsomkostningerne opstår to problemer:

- Manglende incitament for kommunerne til at begrænse initiativer, der medfører øgede administrationsomkostninger
- Usikkerhed om, hvad der er administrationsomkostninger

Det foreslås derfor, at de administrative omkostninger fordeles mellem regioner og kommuner i relation til indkøb af trafik svarende til modellen i resten af landet.

Region Sjælland stiller sig positivt til forslaget af hensyn til fremtiden, og fordi det kan bidrage til at løse problemstillingen med busruter, der overskrider kommunegrænser

Der eksisterer i Movia en model, der fordeler tilskudsbehovet mellem de kommuner, der deler en busrute. Jo nærmere man kommer Købehavn, jo flere delte busruter er der. Evalueringen konkluderer, at den nuværende fordelingsmodel er meget svær at forstå og har tre større problemer:

1. Den blokerer i praksis for ændringer i busruterne
2. Brugen af pendlerstatistikken som datagrundlag er problematisk
3. Kommunerne har ikke incitament til at lade en busrute køre igennem kommunen, hvis deres egne borgere ikke har nytte af bussen

Det foreslås derfor i evalueringen, at:

1. De midler, regionerne får frigjort ved ikke at skulle betale alle administrationsomkostningerne til Movia, anvendes til, at regionerne køber mere bustrafik af regional karakter
2. Der etableres en ny fordelingsmodel, hvor 80%, af finansieringen opkræves hos kommuner ud fra deres køreplantimer, og 20% hos alle kommuner i hovedstadsområdet ud fra befolkningstal.

Region Sjælland stiller sig generelt positiv over for de to forslag.

Om den foreslåede nye model til fordeling af finansiering mellem kommunerne er den bedst mulige skal dog overvejes. At 20% af en rute skal betales af fællesskabet, hvis den er grænseoverskridende, kan måske give anledning til nye problemstillinger.

Det er uklart, om den nye model tænkes benyttet på hele Sjælland. Ovennævnte 20%'s finansiering kan måske ramme de sjællandske kommuner, som har mange egne ruter, og derved vil komme til at betale til busruter i Storkøbenhavn. Det er Region Sjællands holdning, at en ny finansieringsmodel ikke må betyde merudgifter for regionen eller stigende regionale udgifter til kollektiv trafik.

Det skal noteres, at ændringerne må forventes at forskubbe økonomien mellem kommunerne.

Andre forhold

I bemærkningerne til Lov om trafikselskaber findes en overordnet definition af, hvad der er regionernes ansvar, og hvad der er kommunernes ansvar omkring busbetjeningen. I evalueringen overvejes, om denne definition af ansvarsfordelingen mellem kommuner og regioner kan betyde, at der kan komme til at mangle busbetjening af f.eks. mindre byer, sygehuse, uddannelsessteder mv.

Det foreslås i evalueringen, at kommuner, region og trafikselskabet i fællesskab skal udarbejde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger:

- De overordnede principper for rutenettet
- En ansvarsfordeling af, hvem der har ansvaret for ruterne
- Et flerårigt budget
- Trafikplanen skal have sammenhæng med den statslige trafikplan og sikre sammenhæng mellem de forskellige transportformer.

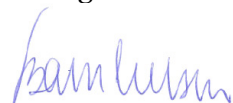
Det er ikke Region Sjællands opfattelse, at der er behov for at pålægge kommunerne, regionerne og trafikselskabet en sådan plan. Trafikselskaberne skal allerede i dag udarbejde en lovpligtig trafikplan, ligesom Region Sjælland og stort set alle kommuner i regionen har vedtaget en trafik- eller busplan. Movia udarbejder herudover også en forretningsplan, og der er separat vedtaget et pendlernet. Disse forhold bør indgå i overvejelserne om at udarbejde yderligere planer.

Hvis finansieringen omlægges i Movia og Østdanmark således, at regionerne skal overtage en del af de flerkommunale busruter, kan behovet dog opstå for en aftale mellem regionerne og kommunerne omkring ansvaret for betjeningen af destinationer eller ruter.

I evalueringen overvejes, om ansvaret for drift og opsætning af stoppesteder er placeret hensigtsmæssigt. I dag er det overvejende kommunalt og statsligt. Ansvaret foreslås overdraget til trafikselskaberne.

Det er Region Sjællands opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at samle ansvaret for stoppesteder hos trafikselskabet. Dette vil kunne skabe muligheden for, at stoppestederne får en mere systematisk interesse og fokus og derved vil kunne fremstå mere ensartede og attraktive. Det vil ligeledes være nemmere, at bruge dem aktivt omkring trafikinformation.

Venlig hilsen

Steen Bach Nielsen
Regionsrådsformand

Per Bennetsen
Koncerndirektør